

Rolnummer 345
Arrest nr. 69/92 van 12 november 1992

A R R E S T

---

*In zake* : het beroep tot vernietiging van de artikelen 11, tweede lid, 13, tweede lid, 14, 15, 20, derde lid, 25, 26, 27 en 28 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening, ingesteld door de v.z.w. Vlaams Artsensyndicaat.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit wnd. voorzitter F. Debaedts en voorzitter J. Wathelet, en de rechters L. De Grève, L.P. Suetens, M. Melchior, P. Martens en Y. de Wasseige, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van wnd. voorzitter F. Debaedts,

wijst na beraad het volgende arrest :

\*

\*   \*   \*

## I. Onderwerp van het beroep

Bij verzoekschrift van 10 december 1991, aan het Hof toegezonden bij op 11 december 1991 ter post aangetekende brief, stelt de v.z.w. Vlaams Artsensyndicaat, met maatschappelijke zetel te Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 80, beroep tot vernietiging in van de artikelen 11, tweede lid, 13, tweede lid, 14, 15, 20, derde lid, 25, 26, 27 en 28 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening (*Belgisch Staatsblad* van 11 juni 1991).

## II. Rechtspleging

Bij beschikking van 12 december 1991 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben op 19 december 1991 geoordeeld dat er geen aanleiding was om de artikelen 71 en 72 van de organieke wet toe te passen.

Van het beroep is conform artikel 76, § 4, van de organieke wet kennisgeving gedaan bij ter post aange- tekende brieven van 27 december 1991.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 januari 1992.

De Vlaamse Executieve heeft een memorie ingediend op 13 februari 1992.

Van die memorie is kennisgegeven conform artikel 89 van de organieke wet bij ter post aangetekende brief van 17 maart 1992.

Verzoekster heeft een memorie van antwoord ingediend op 21 april 1992.

Bij beschikking van 25 mei 1992 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 11 december 1992.

Bij brief van 15 juli 1992 heeft de raadsman van de Vlaamse Executieve aan het Hof een nota overgezonden van de hand van de Minister van Sociale Zaken en Gezondheidsbeleid van de Franse Gemeenschap.

Bij beslissing van 15 september 1992 heeft het Hof de zetel aangevuld met rechter Y. de Wasseige, gelet op de ambtsneerlegging van voorzitter I. Pétry en haar vervanging als voorzitter door de heer J. Wathelet, die reeds lid was van de zetel.

Bij beschikking van 1 oktober 1992 heeft wnd. voorzitter F. Debaedts de zetel aangevuld met rechter L.P. Suetens, gelet op de wettige verhindering van voorzitter J. Delva, die is vervangen door de heer F. Debaedts conform artikel 56, vierde lid, *in fine*, van voormelde organieke wet.

Bij beschikking van 1 oktober 1992 heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid is en heeft het de dag van de terechtzitting bepaald op 21 oktober 1992.

Van die beschikking is aan de partijen kennisgegeven bij ter post aangetekende brieven van 1 oktober 1992.

Op de terechtzitting van 21 oktober 1992 :

- zijn verschenen :

. Mr. J. Ghysels, advocaat bij de balie te Brussel, voor verzoekende partij, voornoemd;

. Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-sstraat 30, 1040 Brussel;

- hebben de rechters-verslaggevers L. De Grève en Y. de Wasseige verslag uitgebracht;

- zijn voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

### III. *Onderwerp van de bestreden bepalingen*

1. Met het decreet van 27 maart 1991, dat van toepassing is op elke sportbeoefenaar, op elke begeleider en op elke sportvereniging, wordt een juridisch kader geschapen om de sport in medisch verantwoorde omstandigheden te laten beoefenen.

Voor de toepassing van de in het decreet bepaalde maatregelen, en inzonderheid voor het toezicht op de medisch verantwoorde sportbeoefening wordt op artsen een beroep gedaan : de sportmedische keuring wordt toevertrouwd aan erkende «keuringsartsen » en erkende «keuringscentra » (artikel 14), het sportmedisch toezicht op sportmanifestaties wordt toevertrouwd aan erkende «toezichthoudende artsen » (artikel 15) en de dopingcontrole wordt toevertrouwd aan erkende «controleartsen » en erkende «controlelaboratoria » (artikel 16).

2. De bestreden bepalingen luiden als volgt :

*Artikel 11, tweede lid, :*

« De commissie voor sportmedische keuring adviseert de Executieve inzake de erkenning van de in artikel 14 bedoelde keuringsartsen en keuringscentra en de in artikel 15 bedoelde toezichthoudende artsen. »

*Artikel 13, tweede lid, :*

« De antidopingcommissie adviseert de Executieve over de erkenningscriteria en de erkenning van de in artikel 16 genoemde toezichthoudende organismen, de in artikel 2, 7<sup>o</sup> genoemde dopingcontrole en de in artikel 22 genoemde lijst. »

*Artikel 14 :*

« § 1. De sportmedische keuring, zoals bedoeld in artikel 20, wordt toevertrouwd aan erkende keuringsartsen en erkende keuringscentra.

De keuringscentra zijn bevoegd voor de sportmedische keuring van topsportbeloften en topsporters, zoals bedoeld in artikel 12.

§ 2. De Executieve bepaalt, na advies van de in artikel 11 bedoelde commissie voor sportmedische keuring, de voorwaarden inzake erkenning die aan keuringsartsen en keuringscentra worden gesteld.

De Executieve erkent, na advies van de commissie voor sportmedische keuring, de keuringsartsen en de keuringscentra. »

*Artikel 15 :*

« § 1. Het sportmedisch toezicht op sportmanifestaties wordt toevertrouwd aan erkende toezichthoudende artsen.

§ 2. De Executieve bepaalt, na advies van de in artikel 11 bedoelde commissie voor sportmedische keuring, de voorwaarden inzake erkenning die aan toezichthoudende artsen gesteld worden, hun bevoegdheden en de sportmanifestaties waarop de aanwezigheid van een toezichthoudend arts vereist is.

De Executieve erkent, na advies van de commissie voor sportmedische keuring, de toezichthoudende artsen. »

*Artikel 20, derde lid, :*

« De Executieve bepaalt, na advies van de commissie voor sportmedische keuring, de vorm en de inhoud van het attest inzake sportmedische keuring dat door erkende keuringsartsen en erkende keuringscentra kan worden afgeleverd. »

*Artikel 25 :*

« De erkende controleartsen, die daartoe opdracht hebben van de Executieve controleren de naleving van de in de artikelen 19 en 20 bedoelde voorwaarden.

Zij leggen hun bevindingen vast in een proces-verbaal, volgens de modaliteiten bepaald door de Executieve, dat binnen de zeven dagen aan de Executieve wordt gezonden. De Executieve stuurt hiervan, binnen de veertien dagen na de controle, een voor eensluidend verklaard afschrift aan de procureur des Konings, aan de betrokken sportbeoefenaar en aan de betrokken sportvereniging. »

*Artikel 26 :*

« § 1. De Executieve, de sportvereniging of in voorkomend geval het controlecomité kunnen voor, tijdens of na een sportmanifestatie of georganiseerde voorbereiding dopingcontroles laten uitvoeren door erkende controleartsen.

§ 2. De Executieve bepaalt, na advies van de antidopingcommissie, de modaliteiten van de dopingcontrole en de wijze waarop erkende controleartsen hiervoor worden aangewezen. »

*Artikel 27 :*

« Het controlecomité van de sportvereniging, als bedoeld in artikel 23, § 1, 3° heeft de verplichting :

1° de sportmanifestaties of voorbereidingen op te geven tijdens dewelke dopingcontroles uitgevoerd zullen worden en deze keuze, op de wijze bepaald onder 3°, uitsluitend aan de Executieve mee te delen;

2° vast te stellen op welke wijze de sportbeoefenaars worden aangewezen die zich moeten onderwerpen aan de dopingcontrole genoemd onder 1°;

3° de Executieve, ten minste vier dagen van tevoren, in kennis te stellen, op de wijze door de Executieve bepaald, van de geplande dopingcontroles zoals bedoeld onder P en de erkende controleartsen die deze dopingcontroles zullen uitvoeren;

4° de Executieve, ten minste vier dagen van tevoren, in kennis te stellen, op de wijze door de Executieve bepaald, van de erkende controlelaboratoria die de monsters, genomen tijdens de dopingcontrole zoals bedoeld onder 1°, zullen analyseren;

5° binnen de tien dagen na ontvangst van het verslag van de controlelaboratoria over de analyse van de monsters, zoals bedoeld onder 4°, een afschrift te sturen aan de Executieve. »

*Artikel 28 :*

« § 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie kunnen de erkende

controleartsen, aangewezen volgens de bepalingen van artikel 26, met het oog op de uitvoering van een dopingcontrole voor, tijdens of na een sportmanifestatie of een georganiseerde voorbereiding :

1° alle inlichtingen inwinnen en elk onderzoek instellen die zij voor de dopingcontrole nodig achten;

2° toezicht uitoefenen over de kledij, de sportuitrusting, en de bagage van de sportbeoefenaar en van de begeleider;

3° monsters nemen van de urine van de sportbeoefenaar en van de drank, van het voedsel en van substanties in bezit van de sportbeoefenaar of van de begeleider;

4° de in sub 3° bedoelde monsters, voor analyse bezorgen aan het erkende controlelaboratorium;

5° inzage en afschrift nemen van alle documenten die vereist zijn voor het vervullen van de bij dit decreet bepaalde opdracht.

§ 2. De erkende controleartsen hebben toegang tot alle lokalen en plaatsen waar sportmanifestaties of voorbereidingen georganiseerd worden en tot de kleedkamers, met uitzondering van de bewoonde lokalen.

§ 3. De erkende controleartsen kunnen bij de uitoefening van hun opdracht de bijstand van de gemeentepolitie of de rijkswacht vorderen.

§ 4. De erkende controleartsen leggen hun bevindingen vast in een proces-verbaal, volgens de modaliteiten bepaald door de Executieve, dat binnen de zeven dagen aan de Executieve wordt gezonden. De Executieve stuurt hiervan, binnen de veertien dagen na de dopingcontrole, een voor eensluidend verklaard afschrift aan de procureur des Konings, aan de betrokken sportbeoefenaar, aan de sportvereniging waartoe hij behoort en in voorkomend geval aan het controlecomité.

§ 5. De Executieve bepaalt, na advies van de antidopingcommissie, de wijze en de voorwaarden van monsterneming, genoemd in § 1, 3°, en de inrichting en de werking van de erkende controlelaboratoria. »

3. Met toepassing van het besluit van de Vlaamse Executieve van 27 maart 1991 zijn sommige artikelen van het decreet in werking getreden op 19 juni 1991.

Met een tweede besluit van de Vlaamse Executieve van 27 maart 1991 werden de samenstelling, de benoemingsvoorwaarden en de werkwijze van de Raad voor medisch verantwoorde sportbeoefening, van de Commissie voor sportmedische keuring, van de Commissie voor topsport en topsportbeloften en van de Antidopingcommissie geregeld. Dat besluit werd vervangen bij besluit van de Vlaamse Executieve van 23 oktober 1991 « houdende uitvoering van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening ».

De artikelen 34, 37 en 41 van laatstvermeld besluit bepalen de in de artikelen 14, 15 en 16 van het decreet van 27 maart 1991 aangekondigde erkenningsvoorwaarden voor keuringsartsen, toezichthoudende artsen en controleartsen.

#### IV. *In rechte*

##### *Over de ontvankelijkheid van de nota van de Minister van de Franse Gemeenschap*

1.A. De raadsman van de Vlaamse Executieve heeft bij brief van 15 juli 1992, « ter informatie van het Hof », een nota neergelegd van de hand van de Minister van Sociale Zaken en Gezondheidsbeleid van de Franse Gemeenschap.

De raadsman van de verzoekende partij wijst er in zijn schrijven van 7 september 1992 op dat de Franse Gemeenschap in deze zaak niet is tussengekomen, « zodat deze nota uit de debatten moet worden geweerd en er geen rekening mee kan worden gehouden ».

1.B. De partijen hebben ter zitting hun opmerkingen aangaande de draagwijdte van de ingezonden nota dermate verduidelijkt, dat het Hof die uit de debatten moet weren.

### *Over de exceptie van niet-ontvankelijkheid van het beroep*

2.A.1. Volgens de Vlaamse Executieve is het beroep bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

2.A.1.a. Met verwijzing naar de rechtspraak van het Hof betoogt de Executieve dat de verzoekster moet aantonen, en dit ten opzichte van elk van de door haar bestreden bepalingen, dat ze door die bepalingen rechtstreeks en ongunstig in haar situatie zou kunnen worden geraakt. De verzoekster verstrekt hieromtrent niet de minste uitleg.

Ook als vereniging zonder winstoogmerk kan de verzoekster zich volgens de Vlaamse Executieve niet op het algemeen belang beroepen, doch uitsluitend op een collectief (moreel) belang. Nu onderneemt zij zelfs geen poging om aan te tonen dat het met haar beroep nagestreefde doel enig collectief belang zou dienen, dat moet beantwoorden aan haar maatschappelijk doel, dat een bijzonder maatschappelijk doel moet zijn dat zij ook daadwerkelijk nastreeft, wat slechts aan de hand van haar concrete activiteiten kan worden uitgemaakt, dat haar werking duurzaam is en is geweest, tenslotte dat haar belang niet samenvalt met het individueel belang van haar leden.

2.A.1.b. De niet-ontvankelijkheid van het beroep bij gebrek aan belang vloeit volgens de Vlaamse Executieve tevens voort uit de omstandigheid dat de verzoekster aan het bestreden decreet een draagwijdte geeft die het niet heeft.

2.A.2. In haar memorie van antwoord doet de verzoekster gelden dat het beroep ontvankelijk is.

2.A.2.a. Wat het voorhanden zijn van het rechtens vereiste belang betreft, betoogt de verzoekende partij dat het volstaat dat het belang blijkt uit de uiteenzetting van de feiten en uit de overgelegde stukken.

De verzoekende partij verwijst vervolgens naar artikel 2 van de statuten van het Vlaams Artsensyndicaat waar het maatschappelijk doel van de verzoekende vereniging is verwoord. Zij is van mening dat dit maatschappelijk doel geenszins samenvalt met het algemeen belang, noch met het individueel belang van haar leden.

2.A.2.b. Wat de opwerping van de Vlaamse Executieve betreft dat het decreet niet de draagwijdte heeft die de verzoekende partij eraan geeft, repliceert die partij dat het decreet wel degelijk een beperking inhoudt van de vrije uitoefening van de geneeskunde. In dat verband wijst zij erop dat de Vlaamse Executieve geenszins betwist dat de sportmedische keuring, het sportmedisch toezicht en de dopingcontrole tot de normale handelingen behoren die de uitoefening van de geneeskunde betreffen.

2.B.1. In zoverre de exceptie van de Vlaamse Executieve met betrekking tot het gemis aan belang ook stelt dat de verzoekende partij aan het bestreden decreet een draagwijdte geeft die het niet heeft, heeft ze betrekking op de grond van de zaak.

2.B.2. Opdat het beroep ingesteld door een vereniging zonder winstoogmerk, die zich op een collectief belang beroept, ontvankelijk zou zijn voor het Hof, is vereist dat het maatschappelijk doel van de vereniging van bijzondere aard is en derhalve onderscheiden van het algemeen belang; dat de bestreden norm aan dat doel afbreuk doet; dat dat maatschappelijk doel ook werkelijk wordt nagestreefd, wat moet blijken uit de concrete activiteiten van de vereniging; dat de vereniging blijkt geeft van een duurzame werking, zowel in het heden als in het verleden; en dat het collectief belang niet beperkt is tot de individuele belangen van de leden.

Volgens artikel 2 van de statuten heeft de vereniging als maatschappelijk doel «de geneesheren te verenigen in een organisatie voor beroepsverdediging, welke de vrijheid van de geneeskunde nastreeft» en «als hoofddoel de vertegenwoordiging, bescherming en verdediging van de beroepsbelangen van zijn leden te verzekeren en dit tegelijk van de algemeen geneeskundigen en de geneesheren-specialisten van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse en Brusselse Gewest.»

De verzoekende partij betoogt dat het bestreden decreet de uitoefening van het medisch beroep raakt en tot gevolg heeft dat een arts niet langer de activiteiten die in het decreet worden geregeld vrij kan uitoefenen, wat een inbreuk op het maatschappelijk doel van de vereniging inhoudt.

Het is aannemelijk dat de bestreden bepalingen aan de beroepsbelangen van het geheel van de leden van de vereniging en daardoor ook aan haar statutair doel afbreuk zouden kunnen doen. Voor het overige is ook aan de andere vereisten voldaan, doordat het maatschappelijk doel van bijzondere aard is, de vereniging sinds geruime tijd actief is en ze optreedt in het belang van al haar

leden.

De v.z.w. Vlaams Artsensyndicaat doet derhalve van het rechtens vereiste belang blijken.

### *Over de omvang van het beroep*

3.A.1. In zoverre het beroep gericht zou zijn tegen het aanstellen van artsen en het opleggen van voorwaarden om dopingcontroles te laten uitvoeren, kan het volgens de Vlaamse Executieve niet in aanmerking worden genomen, omdat de regeling daaromtrent is bepaald met artikel 16 van het decreet, dat evenwel door de verzoekster niet wordt aangevochten.

3.A.2. In tegenstelling tot wat de Vlaamse Executieve voorhoudt, beoogt het beroep tot vernietiging volgens de verzoekende partij wel degelijk artikel 16 van het decreet. Volgens haar heeft het beroep immers betrekking op alle bepalingen van het decreet die de vrije uitoefening van de geneeskunde betreffen, waaronder voormeld artikel 16.

3.B. Het Hof stelt vast dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift uitdrukkelijk een aantal bepalingen van het decreet opsomt, waarvan ze de vernietiging vordert, zonder artikel 16 in die opsomming te vermelden.

Het Hof, dat de omvang van het beroep moet bepalen aan de hand van de inhoud van het verzoekschrift, stelt echter vast dat uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat het beroep ook tegen artikel 16 is gericht. Het Hof betreft derhalve ook dat artikel in zijn onderzoek.

### *Over de uiteenzetting van de middelen*

4.A.1. De verzoekende partij, bij wege van een middel dat zij als een enig middel voorbrengt, roept de schending in van zowel bevoegdheidsbepalende regels als de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet.

4.A.2. De Vlaamse Executieve is van oordeel dat het beroep niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van een uiteenzetting van de middelen of dat het enig middel niet-ontvankelijk is bij gebrek aan precisering.

In dat verband verwijst de Executieve naar artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof en naar de rechtspraak van het Hof daaromtrent.

Volgens de Executieve geven noch het middel, noch de « toelichting » ervan te verstaan waarom of in welk opzicht, volgens de verzoekster, de verschillende in het middel vermelde rechtsregels zouden zijn geschonden, laat staan door welke van de aangevochten bepalingen van het decreet.

4.A.3. Dat het beroep niet-ontvankelijk zou zijn bij gebrek aan precisering van het middel wordt door de verzoekende partij als volgt weerlegd : « In een enig middel worden de bepalingen aangeduid die door het



bestreden decreet werden geschonden. De toelichting legt de bevoegdheidsoverschrijding van de Vlaamse Gemeenschap uit. Met deze bevoegdheidsoverschrijding schendt de Vlaamse Gemeenschap ook de economische unie en het gelijkheidsbeginsel. »

#### 4.B.1. Artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 bepaalt :

« Het verzoekschrift (...) vermeldt het onderwerp van het beroep en bevat een uiteenzetting van de feiten en de middelen. »

De middelen uiteengezet in het verzoekschrift voldoen aan de bepaling van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 wanneer zij vermelden of te verstaan geven welke de grondwettelijke of bevoegdheidsregels zijn die geschonden mochten zijn, welke de bepalingen zijn die die regels mochten geschonden hebben en in welk opzicht diezelfde regels door de bedoelde bepalingen mochten zijn geschonden.

Die vereisten zijn ingegeven, enerzijds, door de overweging dat het Hof vanaf het indienen van het verzoekschrift in staat moet zijn om de juiste draagwijdte van het beroep tot vernietiging te bepalen, en, anderzijds, door de overweging dat de andere partijen in de mogelijkheid moeten zijn om op de argumentatie van de verzoekers te repliceren, waartoe een duidelijke en ondubbelzinnige uiteenzetting van de middelen onontbeerlijk is.

4.B.2. Wat de schending van de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet betreft, beperkt de verzoekende partij zich in haar verzoekschrift tot de volgende vaststelling : «De gelijkheid om het beroep uit te oefenen wordt in het gedrang gebracht door het invoeren van onwettige en beschermde beroepstitels, waaraan een monopolie wordt verbonden, dat afbreuk doet aan het algemeen monopolie om de geneeskunde uit te oefenen. »

Een dergelijke uiteenzetting van het middel voldoet niet aan de voormelde vereisten, voorgeschreven door artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

Het enig middel, zoals geformuleerd in het verzoekschrift, is dan ook niet-ontvankelijk in zoverre het een schending van de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet aanvoert.

#### 4.B.3. Wat de schending van de bevoegdheidsbepalende regels betreft, stelt het Hof vast dat

de verzoekende partij haar uiteenzetting terzake in werkelijkheid beperkt tot de grief dat de bestreden bepalingen enerzijds de uitoefening van de geneeskunde regelen en anderzijds vestigingsvoorwaarden instellen.

De door de verzoekende partij aangevoerde overige grieven worden niet bij wege van een deugdelijke uiteenzetting van het middel, zoals voorgeschreven door voormeld artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, gestaafd.

4.B.4. Het Hof onderzoekt bijgevolg enkel het middel inzoverre het gesteund is op een schending van de bevoegdheidsbepalende regels, in de mate als hierboven aangegeven.

#### *Over de grond van de zaak*

5.A.1. De verzoekende partij voert een enig middel aan, ontleend aan de schending van de artikelen 59*bis* en 107*quater* van de Grondwet, van de artikelen 5 en 6, § 1, VI, derde lid, 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en van de economische unie.

Voormelde bepalingen worden volgens de verzoekende partij geschonden doordat het decreet drie beschermde beroepstitels voor geneesheren instelt, met name «keuringsarts», «toezichthoudende arts» en «controlearts». Aan de Executieve wordt opgedragen de voorwaarden vast te leggen waaraan geneesheren moeten voldoen om die bijzondere beroepstitels te kunnen voeren.

De verzoekende partij is van mening dat het bestreden decreet de uitoefening van de geneeskunst regelt, het wettelijk monopolie van de geneesheren voor de uitoefening van de geneeskunst, ingesteld door het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967, regelt of beperkt, vestigingsvoorwaarden voor artsen bepaalt, beroepstitels invoert en de daarvoor vereiste beroepsbekwaamheid vaststelt. Die aangelegenheden behoren volgens de verzoekende partij evenwel tot de bevoegdheid van de nationale wetgever, zodat de decreetgever terzake onbevoegd was.

5.A.2.a. De Vlaamse Executieve betoogt eerst dat het middel feitelijke grondslag mist, aangezien de bestreden decreetsbepalingen niet de draagwijdte hebben die de verzoekende partij daaraan toekent.

Immers, aldus de Executieve, wanneer een bepaalde taak, in dit geval het medisch sporttoezicht, aan artsen wordt toevertrouwd, wordt daarmee geenszins de « uitoefening van de geneeskunst » geregeld. Het decreet stelt immers geen gedragsregels vast die de beoefenaars van de geneeskunst in acht moeten nemen, het regelt niets op het stuk van de arts-patiënt relatie, en het kent aan patiënten geen rechten toe ten aanzien van hun arts of omgekeerd. Evenmin worden de bij het koninklijk besluit nr. 78 bepaalde regels gewijzigd, aangevuld, vervangen en/of opgeheven.

Wel wordt met verschillende bepalingen van het bestreden decreet door de Vlaamse Gemeenschap een beroep gedaan op de vrijwillige medewerking van artsen bij de toepassing van het decreet, omdat de zinvolle toepassing van een regeling inzake medisch verantwoorde sportbeoefening bezwaarlijk zonder medewerking van medici kan gebeuren.

De Vlaamse Executieve betoogt vervolgens dat door het decreet geenszins afbreuk wordt gedaan aan het monopolie van geneesheren, laat staan dat voorwaarden zouden worden opgelegd voor het verrichten van bepaalde geneeskundige handelingen.

Het bestreden decreet heeft volgens de Executieve evenmin betrekking op het regelen van (de toegang tot) een beroep. De functies « keuringsarts », « toezichhoudend arts » en « controlearts » zijn immers geen beroepen, doch taken die voor de Vlaamse Gemeenschap door artsen kunnen worden vervuld.

Evenmin voert het bestreden decreet volgens de Executieve beschermde beroepstitels in of stelt het de daarvoor vereiste beroepsbekwaamheid vast. Door het decreet wordt enkel aan bedoelde artsen, om praktische redenen, een louter onderscheidende, functionele benaming toegekend.

5.A.2.b. De Vlaamse Executieve betoogt vervolgens dat de bestreden bepalingen tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren. De bevoegdheidsrechtelijke grondslag daartoe is te vinden in artikel 59*bis*, § 2*bis*, van de Grondwet en in artikel 5, § 1, I, 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dat tot de persoonsgebonden aangelegenheden rekent, « wat het gezondheidsbeleid betreft », : « de gezondheidsopvoeding alsook de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, met uitzondering van de nationale maatregelen inzake profylaxies ».

Wat het door de verzoekende partij gewraakte geneeskundige aspect van het decreet betreft, spreekt het volgens de Executieve vanzelf dat de sportmedische keuring, het sportmedisch toezicht op sportwedstrijden en de dopingcontrole geneeskundige aspecten, meteen volksgezondheidsaspecten vertonen, zoals de meeste persoonsgebonden aangelegenheden. Op zichzelf kan dat echter bezwaarlijk tot gevolg hebben dat de gemeenschapswetgever onbevoegd zou zijn.

Als bevoegdheidsrechtelijke grondslag van de bestreden decreetsbepalingen kan volgens de Executieve subsidiair ook artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 worden aangevoerd. Voor zover het Hof van mening zou zijn dat de geneeskundige aspecten van het bestreden decreet de toegewezen bevoegdheid van de gemeenschapswetgever in beginsel te buiten zouden gaan, is de Executieve van oordeel dat de regelingen die het decreet daaromtrent bevat niet alleen noodzakelijk zijn voor een zinvol toezicht op de medisch verantwoorde sportbeoefening, doch tevens dat zij slechts een uiterst marginale weerslag hebben op de uitoefening van de geneeskunde als dusdanig, die zich op dat stuk dan ook tot een gedifferentieerde regeling leent.

5.A.2.c. De Vlaamse Executieve stelt tenslotte dat niet kan worden ingezien hoe de bestreden decreetsbepalingen de economische unie zouden raken, of daarmee strijdig zouden zijn, al was het maar omdat de economische en monetaire unie betrekking heeft op het interregionaal verkeer van produktiefactoren.

5.A.3.a. Als antwoord op de opwerping van de Vlaamse Executieve dat het middel feitelijke grondslag mist, beschrijft de verzoekende partij in haar memorie van antwoord de handelingen die behoren tot de uitoefening van de geneeskunde en leidt eruit af dat de sportmedische keuring, het sportmedisch toezicht op sportmanifestaties en de dopingcontrole daarin zijn begrepen. Immers, indien die handelingen zouden worden uitgevoerd door een persoon die niet aan de voorwaarden van het koninklijk besluit nr. 78 voldoet, zou hij strafrechtelijk worden vervolgd. De verzoekende partij is dan ook van oordeel dat de bestreden bepalingen wel degelijk voorwaarden opleggen om handelingen te stellen die tot de uitoefening van de geneeskunde behoren.

5.A.3.b. Wat de bevoegdheid van de gemeenschapswetgever betreft om te bepalen dat bepaalde activiteiten aan een medische controle worden onderworpen, stelt de verzoekende partij dat die bevoegdheid geenszins inhoudt dat bijkomende bekwaamheidsvereisten worden opgelegd aan geneesheren die zodanige medische controles uitvoeren. Het feit van geneesheer te zijn verschaft immers een algemeen monopolie voor het uitvoeren van alle handelingen die tot de uitoefening van de geneeskunde behoren.

Volgens de verzoekende partij kan artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet worden aangevoerd, omdat het opleggen van bijkomende bekwaamheidsvereisten « niet onontbeerlijk is voor het medisch toezicht ».

5.A.3.c. Wat de schending van de economische unie betreft, betoogt de verzoekende partij in haar memorie van antwoord dat door het bestreden decreet vestigingsvoorwaarden worden ingevoerd, wat de economische unie raakt. In dat verband stelt de verzoekende partij dat de voorwaarden voor de uitoefening van het medisch beroep in Vlaanderen niet mogen verschillen van die in Wallonië.

5.B.1. Luidens de memorie van toelichting heeft het bestreden decreet tot doel een coherent geheel van normatieve en organisatorische bepalingen tot stand te brengen om aan sportbeoefenaars maximale kansen te bieden op een medisch verantwoorde sportbeoefening en om regelend op te treden met het oog op het voorkomen en bestrijden van wantoestanden ter zake (Gedr. St., VI. Raad, 1990-1991, 448, nr. 1, blz. 2 en 63).

Te dien einde voorziet het decreet onder meer in de aanwijzing van een aantal organen van toezicht : keuringsartsen en keuringscentra met betrekking tot de sportmedische keuring, toezichthoudende artsen met betrekking tot het sportmedisch toezicht op sportmanifestaties en controleartsen en controlelaboratoria met betrekking tot de dopingcontrole, waarvan het de erkenning aan de Executieve toevertrouwt.

5.B.2. Naar luid van artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet regelen de Gemeenschapsraden, ieder wat hem betreft, bij decreet de persoonsgebonden aangelegenheden.

Volgens artikel 5, § 1, I, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen omvatten de in artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet bedoelde persoonsgebonden aangelegenheden onder meer, wat het gezondheidsbeleid betreft, « de gezondheidsopvoeding alsook de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, met uitzondering van nationale maatregelen inzake profylaxies ».

Uit de parlementaire voorbereiding van voormeld artikel 5, § 1, I, 2°, blijkt dat inzake activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, de Gemeenschap onder meer bevoegd is voor « de medische sportcontrole, die verplicht wordt gesteld door de reglementering betreffende de uitoefening van bepaalde sporttakken (boksen, wielrennen), en de facultatieve controle » (Gedr. St., Senaat, 1979-1980, 434, nr. 2, blz. 124-125).

5.B.3. Voor zover zij er niet anders over hebben beschikt, moeten de Grondwetgever en de bijzondere wetgever worden geacht aan de Gemeenschappen en de Gewesten volledige bevoegdheid te hebben toegekend tot het uitvaardigen van de regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods een beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988.

Uit het voorgaande volgt dat artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 5, § 1, I, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, onder voorbehoud van de hierin vermelde uitzondering, het geheel van de gezondheidsopvoeding alsook van de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg aan de Gemeenschappen heeft overgedragen.

5.B.4. Voor zover de bestreden bepalingen betrekking hebben op de machtiging die door de decreetgever aan de Executieve wordt verleend voorwaarden op te leggen voor de erkenning van keuringsarts, toezichthoudend arts en controlearts, dienen die bepalingen te worden beschouwd als regels betreffende de medisch verantwoorde sportbeoefening, die tot de preventieve gezondheidszorg behoort.

De decreetgever heeft door die bepalingen aan te nemen aldus een aspect van de preventieve gezondheidszorg geregeld dat specifiek is voor de medische bescherming van sportbeoefenaars.

5.B.5. De bij artikel 5, § 1, I, 2°, toegewezen bevoegdheid houdt niet de mogelijkheid voor de decreetgever in om de uitoefening van de geneeskunde te regelen.

Hoewel het K.B. nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst geen omschrijving geeft van wat onder geneeskunde dient te worden verstaan, kan uit artikel 2, § 1, tweede lid, en § 2, derde lid, waarbij wordt bepaald welke handelingen als onwettige uitoefening van de geneeskunde worden beschouwd, worden afgeleid dat een handeling tot de uitoefening van de geneeskunde behoort wanneer zij tot doel heeft of wordt voorgesteld tot doel te hebben, bij een menselijk wezen, onder meer, het onderzoeken van de gezondheidstoestand, het opsporen van ziekten en gebreken, het stellen van de diagnose of het instellen of uitvoeren van een behandeling van een fysieke of psychische, werkelijke of vermeende pathologische toestand.

Het Hof stelt vast dat de bestreden bepalingen er niet toe leiden dat door de Executieve te machtigen erkenningsvoorwaarden op te leggen om in een bepaald vakgebied bij bepaalde personen medische handelingen met betrekking tot de keuring, het toezicht en de controle te verrichten, artsen die die erkenning niet verkrijgen, verhinderd worden om die handelingen te verrichten. Uit het bestreden decreet volgt enkel dat niet-erkende artsen de door het decreet opgelegde attesten

(artikel 20, derde lid) niet kunnen afgeven en dat zij hun bevindingen niet in een proces-verbaal kunnen vastleggen (artikel 28, § 4). Meer algemeen verhindert het decreet de niet-erkende artsen evenwel niet dezelfde medische handelingen te verrichten, maar belet wel dat die handelingen de juridische of administratieve gevolgen hebben die door het decreet worden beoogd. Het decreet kan dus niet worden uitgelegd als zou het de uitoefening van de geneeskunde in de zin van voormeld koninklijk besluit nr. 78 regelen.

5.B.6. De verzoekende partij roept ook nog de schending in van artikel 6, § 1, VI, laatste lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, doordat het bestreden decreet vestigingsvoorwaarden voor artsen zou instellen.

De door artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de nationale wetgever voorbehouden aangelegenheid inzake vestigingsvoorwaarden sluit de bevoegdheid in om regels te stellen inzake de toegang tot bepaalde beroepen of het oprichten van handelsvestigingen, algemene regels of bekwaamheidseisen te stellen in verband met de uitoefening van sommige beroepen, beroepstitels te beschermen enz.

De bestreden bepalingen stellen geen vestigingsvoorwaarden in maar scheppen administratieve functies die voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap worden vervuld : keuringsarts, toezicht-houdend arts en controlearts. Zij machtigen de Executieve de voorwaarden te bepalen die de artsen moeten vervullen om in die hoedanigheden te worden erkend. Die functies zijn administratieve taken die voor de Vlaamse Gemeenschap door artsen kunnen worden vervuld; zij zijn geen beroepen.

5.B.7. Het enig middel kan niet worden aangenomen.

Om die redenen,

Het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 12 november 1992 door voormelde zetel waarin de rechters L.P. Suetens en M. Melchior, wettig verhinderd, voor onderhavige uitspraak vervangen zijn respectievelijk door de rechters K. Blanckaert en D. André.

De griffier,

De wnd. voorzitter,

L. Potoms

F. Debaedts